

Ul. Hiseta 1.
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 (33) 200 099

BOSNA I HERCEGOVINA 2030.

4.05.2018.

Ul. Hiseta 1.
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 (33) 200 099

GRADANSKA DRŽAVA

Bosna i Hercegovina mora slijediti najbolje tradicije evropske demokratije, gdje su prava i obaveze svakog stanovnika obezbijeđene i garantovane od strane države na cijelom njenom teritoriju. Pravo svakog stanovnika je da ostvari svoje interese koji nisu na štetu drugih stanovnika. Obaveza svakog stanovnika je da doprinese pozitivnom razvoju države. Sigurnost, pravednost i kvalitet života pojedinca su mjera uspjeha države. To se može ostvariti samo državom prava u kojoj je pojedinac konstitutivni element države.

Cilj: Pravni akti Bosne i Hercegovine usaglašeni sa konceptom građanske demokratije i Evropskom poveljom o ljudskim pravima do 2030. godine.

Bosna i Hercegovina može imati stabilan razvoj samo unutar političkih, ekonomskih, finansijskih i društvenih procesa Evropske unije.

Cilj: Bosna i Hercegovina punopravni i produktivni član Evropske unije do 2030. godine, spremna da efikasno provodi standarde i zakonske norme EU.

KVALITET ŽIVOTA

Indeks ekonomske slobode države mjeri stepen ostvarenja države prava, veličinu administrativnih i upravnih tijela države, regulatornu efikasnost i otvorenost tržišta. Bosna i Hercegovina je trenutno na 91. mjestu u svijetu sa 61.4 poena. Ta brojka uključuje i korupciju, gdje je Bosna i Hercegovina na 83. mjestu od 175 država po Transparency International (TI) indeksu korupcije.

Cilj: Ostvariti indeks ekonomske slobode Bosne i Hercegovine od 72 poena do 2030. godine, što bi dovelo Bosnu i Hercegovinu među prvih 30 u svijetu.

Ul. Hiseta 1.
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 (33) 200 099

Bosna i Hercegovina je na 81. mjestu (od 190 država) u poslovnom izvještaju Svjetske banke o investicijama iz 2017. godine. Indeks zaštite investitora za Bosnu i Hercegovinu je 5.5, dok isti indeks iznosi 6.4 za zemlje istočne Evrope i centralne Azije. Glavni problem sa kojima se susreću investitori uključuju nedostatak transparentnosti poslovnih procesa, neefikasno sudstvo (nedovoljna pravna zaštita) i dvojna priroda države.

Cilj: Ostvariti indeks zaštite investitora od 6.5 poena do 2030. godine, što bi dovelo Bosnu i Hercegovinu na nivo razvijenih zemalja.

Tržišta bivših republika Jugoslavije nisu dovoljna da podrže šest nezavisnih ekonomija. U interesu je svih država regiona da ostvare ekonomsku i tržišnu integraciju na nivou Zapadnog Balkana, kako bi stvorili uslove da postanu kompetitivni na svjetskom tržištu.

Cilj: Ostvarenje tržišne i ekonomske integracije zemalja Zapadnog Balkana do 2030. godine.

Bosna i Hercegovina je 86-ta od 127 zemalja po indeksu globalne inovacije. Bez inovacije nema razvoja ekonomije, pogotovo u industrijskim sektorima od posebne važnosti za Bosnu i Hercegovinu, uključujući informacione tehnologije, turizam, poljoprivredu, energetiku i drvenu industriju.

Cilj: Ostvariti indeks globalne inovacije od 40 poena do 2030. godine, što je povećanje od 32.3% čime bi prevazišli Hrvatsku na 41. mjestu.

Bosna i Hercegovina ima veoma lošu transportnu infrastrukturu, dijelom zbog posljedica rata a dijelom zbog neefikasnog upravljanja društvenim sredstvima i međunarodnim zaduženjima.

Cilj: Izgraditi modernu mrežu autoputeva i željeznice do 2030. godine.

Ul. Hiseta 1.
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 (33) 200 099

Životni standard stanovnika na razini naprednih država svijeta se ne može ostvariti bez kvalitetnog obrazovanja. Obrazovanje je osnova svakog društva koje želi da napreduje. Univerziteti imaju posebnu ulogu u tom procesu jer obezbjeđuju visokokvalifikovane kadrove i naučno-istraživačke resurse za razvoj savremenog društva.

Cilj: Izgraditi moderan obrazovni sistem svjetskog kvaliteta, od vrtića do univerziteta, do 2030. godine.

MLADI

Nezaposlenost u Bosni i Hercegovini je 38.68%. Samo Kongo je iza nas sa 46.10%. Nezaposlenost mladih je čak i gora, 57.5%, što je najviša stopa nezaposlenosti mladih na svijetu. Uzroci su korupcija, nedostatak ekonomskog rasta i kompleksan politički sistem koji je uzrokovao da su državne institucije najveći poslodavac u Bosni i Hercegovini.

Cilj: Ostvariti stopu nezaposlenosti od maksimalno 10% do 2030. godine, uključujući i mlade. Time bismo prevazišli stopu nezaposlenosti u Turskoj i Italiji u današnjim uslovima.

Populacija Bosne i Hercegovine je 3.5 miliona ljudi. Prošle godine Bosna i Hercegovina je izgubila 0.16% svoje populacije. Dobar dio ovoga gubitka odnosi se na mlade koji napuštaju državu. Taj trend se mora preokrenuti.

Cilj: Povećati populaciju Bosne i Hercegovine na 4.5 miliona ljudi do 2030. godine putem stvaranja ekonomskih, društvenih i političkih uslova za ostvarenje (a) životnih ciljeva mladih u domovini i (b) podsticaja za povećanje broja djece u porodici iznad granice društvene stagnacije od 2.1 djeteta po porodici u razvijenim zemljama.

Ul. Hiseta 1.
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 (33) 200 099

SIGURNOST

Sigurnost građana Bosne i Hercegovine i stabilnost regiona su među ključnim pitanjima koja danas opterećuju cijelo društvo. Ovakvo stanje uzrokovano je neefikasnim pravosuđem u Bosni i Hercegovini, nedovoljno uspješnim sigurnosnim agencijama i sporim aktivnostima na putu Bosne i Hercegovine ka NATO paktu.

Cilj: Bosna i Hercegovina punopravna članica NATO pakta do 2023. godine, sa reformisanim i efikasnim sigurnosnim agencijama i tužilaštvom.